

Hisingens biodlarförening

2026-04-20

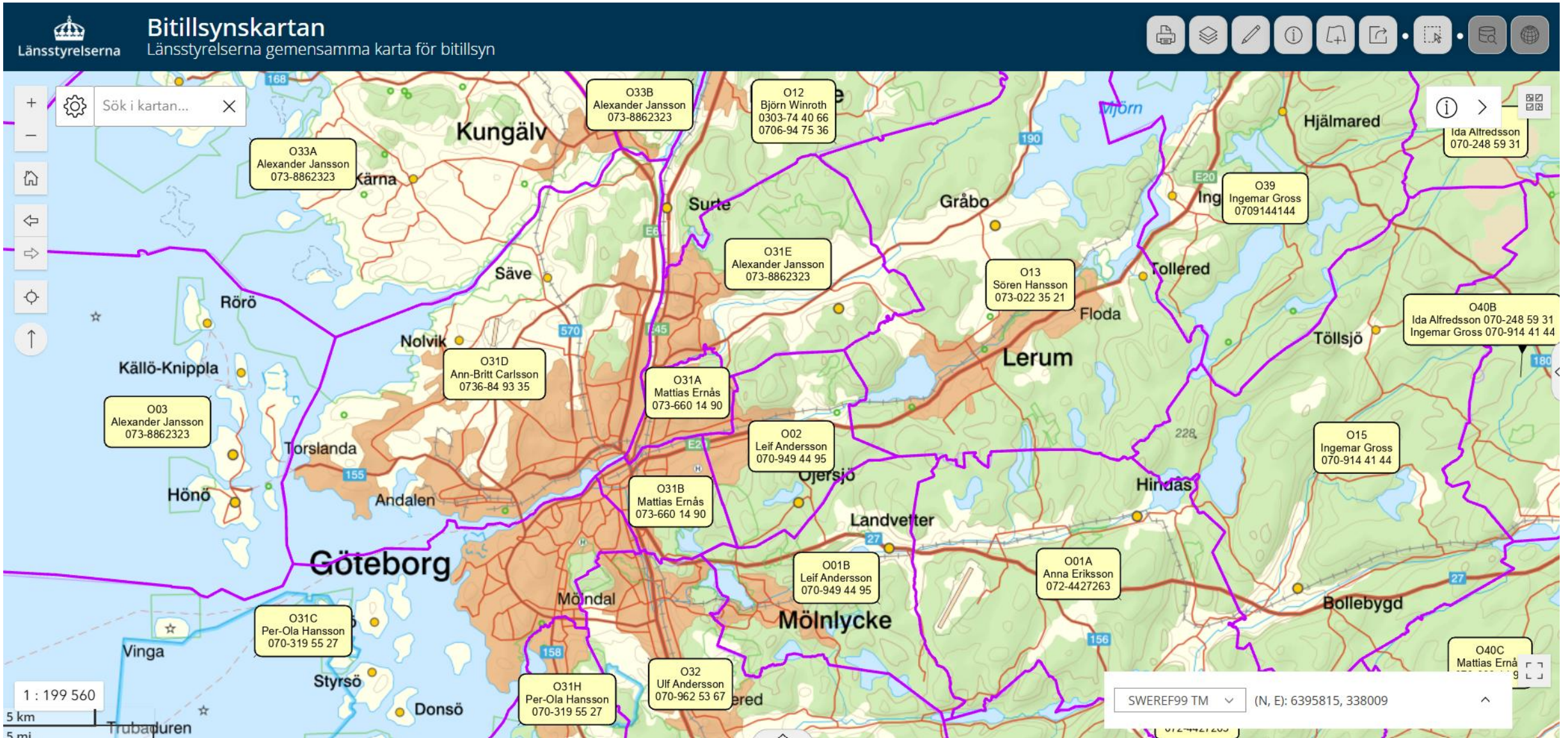
Bitillsynsman på Hisingen

Ann-Britt Carlsson

Tel. 0736-849335

ann-britt@carlssonsbi.se

https://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/lst_bitillsynskartan/

Vem gör vad inom bitillsynen?

•Jordbruksverket

- leder nationellt bekämpningen av utpekade bisjukdomar
- följer hur sjukdomarna uppträder och sprider sig (kartor på jordbruksverket.se)
- ansvarar för lagtolkning, föreskrifter och anvisningar för hur bitillsynen ska gå till.

•Länsstyrelsen

- ansvarar för den regionala tillsynen
- bestämmer hur tillsynsdistrikten ska delas in
- utser bitillsynsmän och samordnar det regionala tillsynsarbetet.

•Bitillsynsmännen

- kontrollerar och bekämpar bisjukdomar.
- beslutar om förintande när det behövs
- ger tillstånd till flytt när det är lämpligt ut ur skydds- och övervakningszoner.

Ny organisation för bihälsa 2028

Jordbruksverket

- arbetar med att ta fram en ny organisation för förebyggande, bekämpning och kontroll av sjukdomar hos honungsbin och humlor.
- Här ingår förslag till nya lagar och regler
 - detta arbete görs tillsammans med **Regeringskansliet**.
- planen är nu att en ny organisation för bihälsa ska vara klar till 2028. -
 - Jordbruksverket kommer då att ta över länsstyrelsens roll.
 - Ett nytt biregister kommer att tas i bruk.

<https://jordbruksverket.se/djur/ovriga-djur/bin-och-humlor>

Prenumerera på nyhetsbrevet om arbetet med honungsbin på Jordbruksverket

Du kan nu få information om arbetet med honungsbin på Jordbruksverket genom att prenumerera på vårt nyhetsbrev.

➤ [Prenumerera på nyhetsbrevet](#)

Ditt ansvar som biodlare

Du som har bin

- ansvarar för djurens hälsa.
- ska arbeta förebyggande för att hindra spridning av smittsamma sjukdomar.
- detta gäller även när du under en kortare period ansvarar för skötseln av bin till exempel om du lånar eller hyr en bikupa över sommaren.
- ska anmäla uppställningsplats till länsstyrelsen.
- ska vid misstanke om smittsam sjukdom anmäla detta till bitillsynsmannen eller Länsstyrelsen.

Kom ihåg!

- det är bättre att förebygga än att bekämpa.
- friska bin är produktiva bin!

Spridning av sjukdomsalstrare

Röveri

Felflygning

Svärmning

Är du svärmfångare? Hur gör du för att hantera smittorisken?

Spridning av sjukdomsalstrare

Biodlaren själv är en stor källa till spridning av sjukdomar.

- Tänk efter före hur du ska arbeta i din bigård så att du undviker misstag.
- Undvik att slå ihop svaga samhällen men starka!
- Undvik att sätta ett svagt samhälle ovanpå ett starkt bisamhälle med spärrgaller emellan.
- Låt bli att mata bisamhällen med honung och pollen från någon annan biodlare.

Amerikansk Yngelröta upptäckt i Kortedala

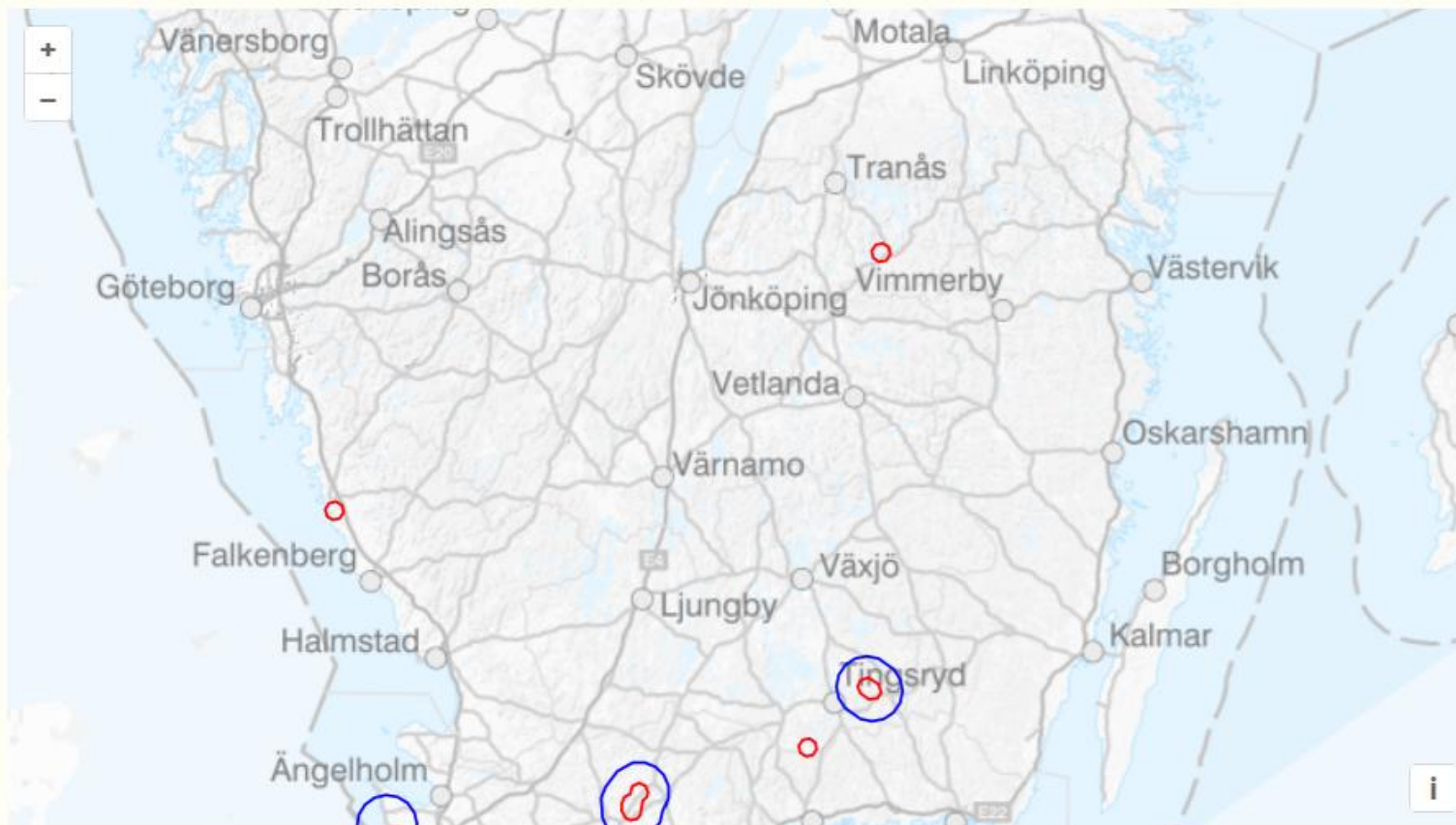
Kommer att synas på Jordbruksverkets karta fredag 24 april.

<https://jordbruksverket.se/djur/djurskydd-smittskydd-djurhalsa-och-folkhalsa/aktuellt-lage-for-smittsamma-djursjukdomar/aktuella-restriktioner-for-bin-och-humlor#amerikansk-yngelrota>

Karta över restriktionszoner för amerikansk yngelröta

Kartan visar de skydds- och övervakningszoner som just nu är aktuella för amerikansk yngelröta.

Vi uppdaterar kartan allt eftersom vi fattar nya beslut om skydds- och övervakningszoner. Det senaste beslutet finns under rubriken Författningar och beslut. I beslutet kan du se vilka områden som omfattades av just det aktuella beslutet.

Amerikansk yngelröta

Det pågår utbrott av amerikansk yngelröta hos honungsbin på flera ställen i Sverige. I samband med detta inför vi restriktioner. Här finns information om var det finns skydds- och övervakningszoner och vilka regler som gäller.

> [Om amerikansk yngelröta \(inte restriktioner\)](#)

Minska risken för att sprida amerikansk yngelröta

Du kan minska risken för smittspridning bland annat genom att ta reda på vad du kan göra för att förebygga och bekämpa amerikansk yngelröta.

> [Broschyr: Så här kan du förebygga och bekämpa amerikansk yngelröta hos honungsbin](#)

Skydds- och övervakningszoner för amerikansk yngelröta

När ett utbrott av amerikansk yngelröta har konstaterats i en bigård upprättar Jordbruksverket vanligtvis en skyddszon med en radie på minst 3 kilometer runt den drabbade bigården. Jordbruksverket kan även upprätta en övervakningszon med en radie på minst 10 kilometer. Zonerna upprättas på uppdrag av länsstyrelsen i det aktuella länet.

Karta över restriktionszoner för amerikansk yngelröta

Kartan visar de skydds- och övervakningszoner som just nu är aktuella för amerikansk yngelröta.

Hitta på sidan

Amerikansk yngelröta

Skydds- och övervakningszoner för amerikansk yngelröta

Det här gäller i skydds- och övervakningszoner för amerikansk yngelröta

Flytt av bin och material ut från zonerna för amerikansk yngelröta

Varroakvalster

Smittförklarade områden i Sverige för varroakvalster

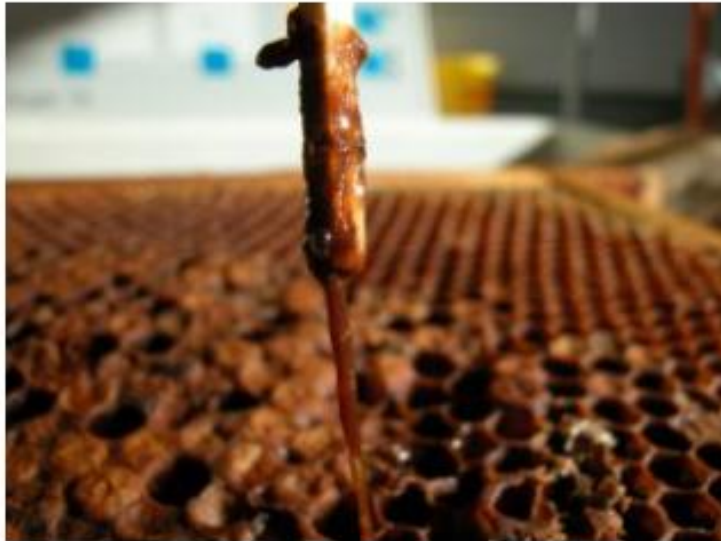
Det här gäller i restriktionszoner för varroakvalster

Flytt av bin från område med varroakvalster

Författningar och beslut

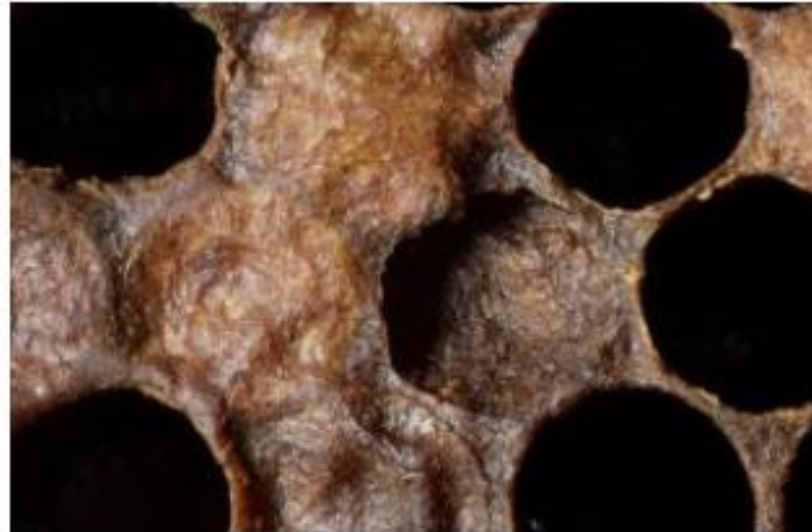
Prenumeration

Amerikansk yngelröta

Tråddragande

Tråden kan även ha en ljus färg

Insjunkna cellock

Vaxet kan vara gult

Hålat yngel

Uppbitna cellock

Cellocket kan vara platt

Sporerna kommer in i bilarven med födan och förs ner i tarmkanalen.

Endast ett tiotal sporer behövs för att infektera en 24 timmar gammal larv. Men bakterietillväxten sker mycket fort och i en död puppa kan det på kort tid finnas miljarder infektiösa sporer.

Läs mer på:

<https://friskabin.se/amerika/nsk-yngelrota/>

För att kunna smittspåra och smittbekämpa på ett effektivt sätt är det av stor vikt att ni **anmäler era uppställningsplatser!**
(lagkrav för er som biodlare)

Använd gärna bitillsynskartan för att ta fram koordinaterna för dina uppställningsplatser!

Skötsel av djur	⤴
Anmäl bristande djurhållning	
Djurskyddskontroller	
Tillsyn över hundar och katter	
Djur till salu	
Djurstallar	
Biodling	⤴
Avregistrera uppställningsplatser	
Aktuella utbrott av bisjukdomar	
Arbetsmaterial för bitillsynsmän	
Betesförmedling	
Djur i verksamheten	▾
Hotade arter	▾
Invasiva främmande arter	▾
Jakt och vilt	▾
Fiske	▾

Biodling

Är du biodlare, eller ska du starta eller ta över en biodling? Du ska anmäla biodlingen och var den finns till Länsstyrelsen. Om du misstänker att dina bisamhällen har drabbats av smittsamma sjukdomar ska du anmäla det till bitillsynsman. Du kan få ersättning om du har tagit bort sjuka bisamhällen.

Anmäl uppställningsplatser

När du startar eller tar över en biodling ska du anmäla var dina bisamhällen finns. Om du flyttar dem ska du informera Länsstyrelsen inom en vecka.

Du ska också informera oss om du ändrar andra uppgifter i anmälan. Du behöver inte anmäla att din bigård är utan bisamhällen om det är för en kortare tidsperiod än tre månader.

Anmäl till Länsstyrelsen i Västra Götalands län om du har uppställningsplatser för bikupor i Västra Götalands eller Hallands län. Först behöver du ta fram koordinaterna för din tänkta uppställningsplats.

1. Ta fram dina koordinater

Det enklaste sättet att ta fram koordinater är att använda vår bitillsynskarta. Gör så här:

- 1 Gå till [Bitillsynskartan, WebbGIS](#)
- 2 När du läst dialogrutan som visas kan du stänga ned den och klicka på informationsikonen "i" och **Ta fram koordinater**.
- 3 Följ instruktionerna.
- 4 Gå vidare till formuläret på denna sida under rubriken **2. Fyll i och skicka din anmälan** och klistra in koordinaterna i fältet "Geografiska koordinater".

2. Fyll i och skicka din anmälan

Avregistrera uppställningsplatser

Du kan avregistrera en uppställningsplats för bisamhälle genom att fylla i vårt webbformulär för detta.

➤ [Webbformulär: Avregistrera uppställningsplatser för bisamhälle](#)

Beskrivning:

Alternativ 1 - Högerklick i kartan.

- Zooma in till den plats din bigård finns på.
- Tänd gärna lagret "Flygfoto".
- Högerklicka musmarkören på stället där din bigård står.
- Kopiera din koordinat genom att trycka på "kopierasymbolen" (se bild nedan).
"Kopierasymbolen" kommer blinka grön när den är kopiera.

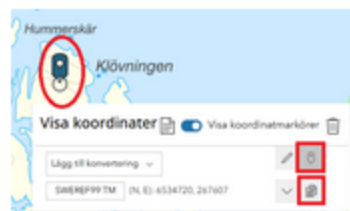

- Nu kan du klistra koordinaten (exemplet: 6534724,267599) in den i t.ex. anmälningsformuläret eller valfritt ställe.

Upprepa stegen för övriga bigårdar om du har fler.

Alternativ 2 - Koordinatverktyget.

- Zooma in till den plats din bigård finns på.
- Tänd gärna lagret "Flygfoto".
- Notera koordinatverktyget längst ner till höger. Klicka på pilen så att en "penna-" och en "kartmarkörs-symbol" dyker upp.
- Klicka på "kartmarkörs-symbol" så att kartmarkör blir ett aktivt verktyg - muspekaren har blivit ett kors.
- Vänsterklicka med musmarkören på stället där din bigård står. En markör placeras på kartan.
- Kopiera din koordinat genom att trycka på "kopierasymbolen" (se bild nedan).
"Kopierasymbolen" kommer blinka grön när den är kopiera.

- Nu kan du klistra koordinaten (exemplet: 6534720,267607) in den i t.ex. anmälningsformuläret eller valfritt ställe.
- Upprepa stegen för övriga bigårdar om du har fler.

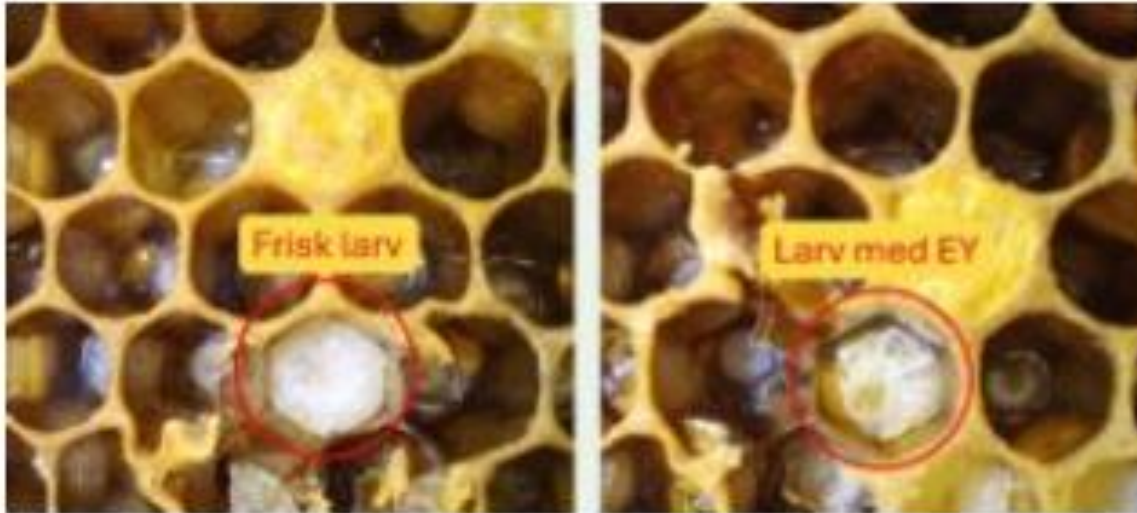
Förebyggande åtgärder

- Köp eller flytta aldrig bisamhällen eller utrustning ut ur en restriktionszon innan undersökning har gjorts av bitillsynsman
- Använd aldrig begagnad utrustning förrän det har rengjorts ordentligt
- Omflytta inte ramar mellan bisamhällen innan undersökning för tecken på sjukdom har gjorts
- Använd någon form av barriärsystem
- Fodra aldrig med honung eller pollen av okänd ursprung
- Försäkra dig om vid inköp av samhällen att de är friska (tex genom sporprov)

Europeisk yngelröta

Europeisk yngelröta, forts

Läs mer om EY här:

<https://friskabin.se/europeisk-yngelrota/>

Europeisk Yngelröta

- **är en anmälningsskyldig sjukdom** enligt Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:10).
- Vid misstanke om EY ska det anmälas till bitillsynsmannen.
- Bitillsynsmannen ska ta kakprov om hen misstänker EY.
- Detta gäller trots att europeisk yngelröta inte omfattas av gällande bisjukdomslagstiftning och därmed inte är bitillsynsmannens strikta ansvar.
- I och med att europeisk yngelröta är lätt att förväxla med amerikansk yngelröta behöver bitillsynsmannen utesluta förekomst av amerikansk yngelröta.
- Om europeisk yngelröta konstateras rapporterar SLU detta även till Jordbruksverket.
- I dagsläget åtgärdas dock inte förekomst av europeisk yngelröta enligt det svenska regelverket.
- Jordbruksverket kommer att se över detta.

Europeisk yngelröta

Bekämpning

- ❖ Ingen lagstiftad bekämpning
- ❖ I svåra fall bör bigården saneras ordentligt och sjuka samhällen tas bort
- ❖ Ett sjukt samhälle ska hellre sitta trångt och kanske drivfodras
- ❖ Systematisk förnyelse av vaxet i kupan

Baslinjebi 2026

- Projekt som körs vart 5:e år för att ta reda på hur Sveriges bin mår.
- Ca 400 bigårdar besöks och provtas, endast vuxna bin.
- Proven skickas till SLU som testar för diverse sjukdomar och virus.
 - amerikansk och europeisk yngelröta,
 - nosema,
 - tropilaelapskvalster,
 - trakéqualster
 - varroakvalster
 - Deformed wing virus (DWV)
 - Acute bee paralysis virus (ABPV)
 - Chronic bee paralysis virus (CBPV svartfärgningssjuka)
- Ställ upp om ni blir kontaktade!
- Ni kommer att få svar på vad som eventuellt hittas hos era bin.
- Eventuellt kommer en ny typ av DNA-svabbtest att användas som komplement till bi-proven för att se om de kan fungera i framtiden.

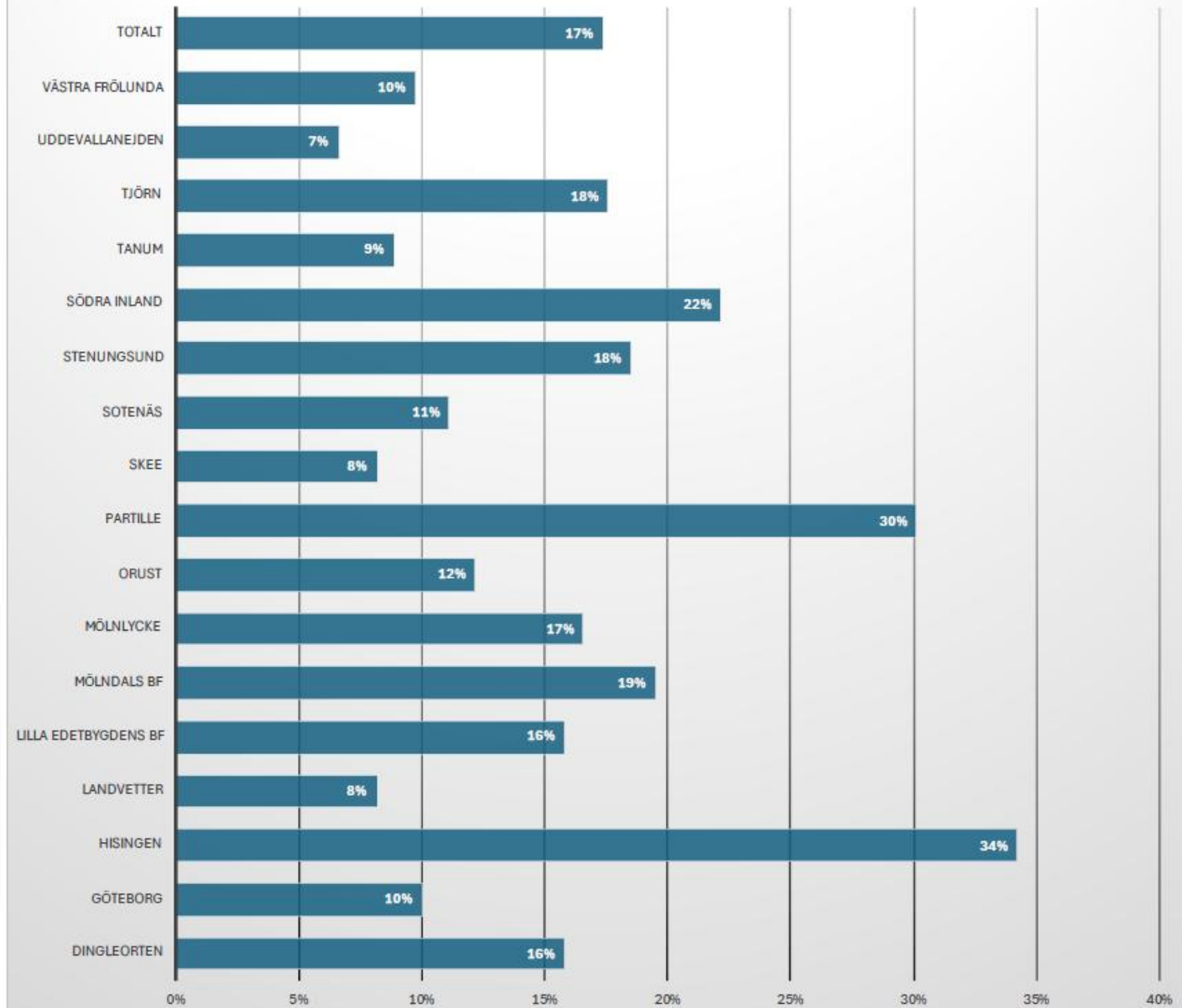
”Behandlingsfria bin”

- Kan fungera men:
 - Glöm inte att ha koll på varroatrycket i era samhällen!!!
 - Och behandla när så krävs!

Mikroskåp - Nosema

- Har ni haft något möte där mikroskåpet har använts?

Förluster%

Vårgenomgång

- Gör en extra noggrann vårgenomgång i år!
- Skaka av de vuxna bina på yngelkakorna.
- Undersök allt öppet yngel så att de ligger korrekt i cellerna och inte har någon avvikande färg.
- Undersök allt täckt yngel så att cellocken buktar upp och inte är platta/nedsjukna och uppbitna.
- Gör tändsticksprovet om ni ser uppbitna, insjukna cellock.
- Kontakta din bitillsynsman om du misstänker Amerikansk eller Europeisk yngelröta!!!

Anmälan till Länsstyrelsen

- Ni som har bin på Hisingen.
- En och en går vi igenom de uppgifter jag har och uppdaterar vid behov.
- Anmäl dina bigårdar här: <https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/djur/skotsel-av-djur/biodling.html>

Tumregler för friska bin

- Håll starka, väl fungerande bisamhällen. I ett bisamhälle är den idealiska fördelningen mellan ägg, larver och täckta yngel 1:2:4, alltså dubbelt så många larver och fyra gånger så många täckta yngel som det finns ägg. Detta förhållande kan variera under säsongen. För att hålla ynglet varmt är det viktigt att det inte finns för få bin.
- I ett friskt bisamhälle ska det alltid finnas tillräckligt med mat – både pollen och honung. Bikupan ska ha en frisk doft.
- Undvik att krossa bin! Tarminnehållet kan föra smitta vidare och feromoner från krossade bin kan oroa hela samhället.
- Håll alltid koll på varroatrycket.
- Byt drottning vartannat eller vart tredje år.
- Gör avläggare i syfte att minska varroatrycket och även förhindra att samhället svärmar.
- Undvik ingrepp som ger upphov till röveri.
- Behåll så mycket propolis som möjligt i kupan då det främjar binas hälsa.
- Förnya vaxbygget regelbundet; smält om allt gammalt vax.
- Håll ditt material rent och snyggt. Läs mer på sidan 58.